

DMCG-PAL, årssdag 2015

11. marts, Vejle

Udfordringer i kvalificeringen på det basale sygehusniveau
- erfaringer fra forskningsbaseret udviklingsarbejde

16-03-2015

Karen Marie Dalgaard
Forsker v. PAVI, Videncenter for Rehabilitering og Palliation

Kompetenceudvikling i hospitalsregi

Erfaringer fra flg. projekter

- **Projekt lindrende indsats 2007 -2010**
 - Udvikling af den lindrende indsats i hospitalsregi
- **Hospitalsmodelprojekt 2012- 2013**
 - Udvikling af den palliative indsats på danske hospitaler

Projekt Lindrende Indsats - et aktionsforskningsprojekt 2007 -2010

Udvikling af den lindrende indsats i en Hæmatologisk Afdeling

Udvikling af den palliative indsats

Hvordan styrke personalets faglige kompetence?

- Ikke kun vidensformidling
- Faglig tilgang og værdier ("at tænke palliativt")
- Nye metoder, redskaber
- Erfaring og færdigheder

Plan for kompetenceudvikling

- Eksterne læringskontekster
 - Tværfaglig basiskursus i palliation (2 dage)
- Læringskontekster i den kliniske praksis
 - Forsker tilstede 2 dage/uge - ekspert/konsulent
 - Palliationskonferencer x 2/uge
- Intern kompetencegruppe i palliation
 - Eksterne kurser
 - Specialist i palliativ medicin

Evalueringsfund

- Kompetenceudvikling

- **Eksterne læringskontekster** skaber ikke i tilstrækkelig grad udvikling i klinisk praksis
- Kombineres **interne læringskontekster** – og **tiltag** som retter sig mod at overkomme personlige, kollegiale og organisatoriske barrierer

Barrierer

- personlige, kollegiale og organisatoriske

- Tiltro egen kompetence og mod
- Tværfaglig samarbejde
- Tid
- De fysiske rammers beskaffenhed
- Arbejdstilrettelæggelse og kontinuitet
- Ikke eksisterende monofaglige konferencer
- Ikke eksisterende tværfaglige konferencer

Interne og eksterne læringskontekster

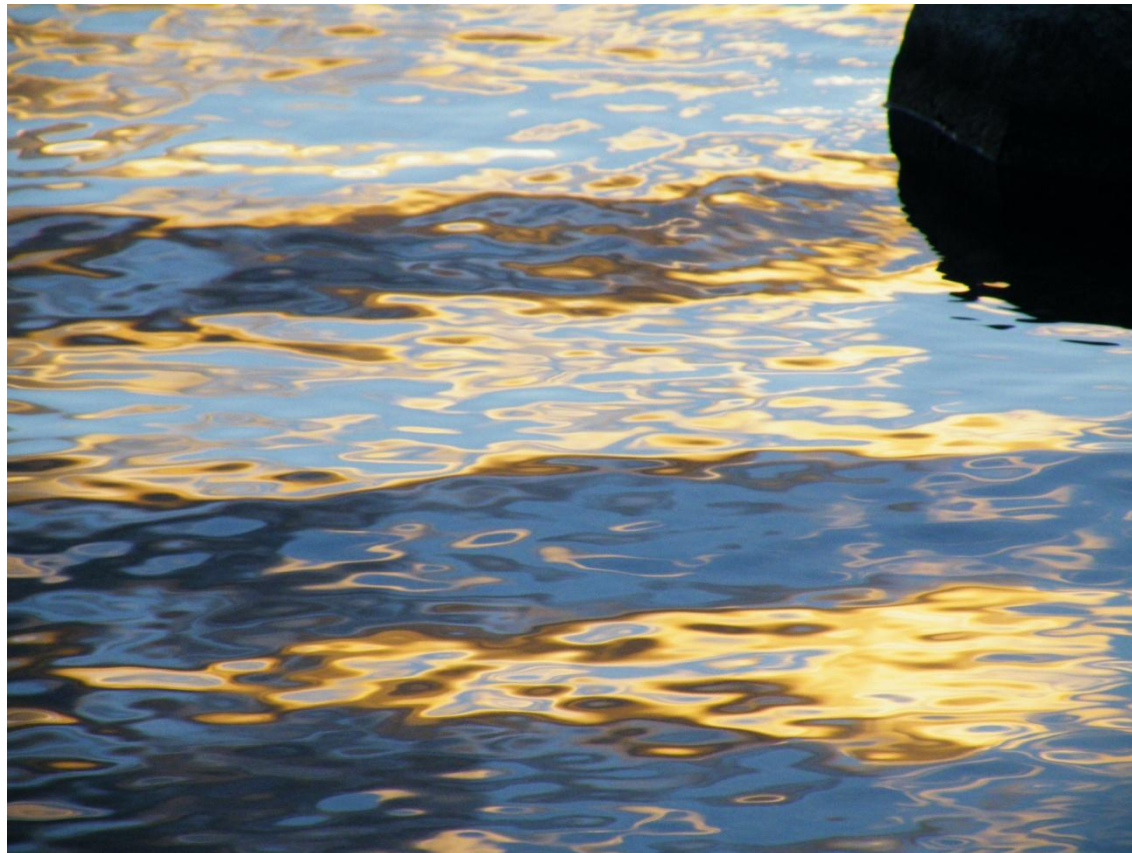
- **Faglig merviden** (kursus)
- **Fælles sprog** (kursus, kliniske faser)
- **Retningslinjer** (diskussionsredskab, palliationsmappe/døende, kliniske retningslinjer)
- **Forandringsagent (forsker) til stede i afsnit**
 - ændret bevidsthed og holdninger, ny erfaring → mod
- **Palliationskonferencer**
 - overkomme/udfordre personlige, kollegiale og organisatoriske barrierer

Perspektiver for kompetenceudvikling i palliation på basisniveau!

- Målrette udvikling til konteksten
- Fokus på organisatorisk læring
- Opprioritere interne læringskontekster
- Eksterne læringskontekster supplement
- Tværfaglig tilgang
- Forandringsagent(er)
- Kompetencegruppe - rolle og betingelser?

Hospitalsmodelprojekt

Udvikling af den palliative indsats på danske hospitaler
via lokale interventions- og udviklingsprojekter

Projektbeskrivelse, februar 2012

Karen Marie Dalgaard, Helle Timm

Interventioner lokale udviklingsprojekter

1. Identificering og behovsvurdering

- **Tværfaglige konferencer** (identificere ptt. i den sene palliative fase)
- **Metode til** identificere den palliative KOL pt. + behovsvurdering **ESAS**
- Systematisk symptomidentifikation medicinske ptt. med **ESAS**

2. Kliniske retningslinjer

- Afprøve retningslinje mundtørhed hos hjerteinsufficiens ptt.

3. Samarbejde patienter og pårørende

- Cancer patienters egen vurdering - selvrapportering **EORTC- QLQ-C30**
- **Udskrivningssamtale og opfølgning** efter operation for ovariecancer
- **Forventningssamtale** patienter med urologisk kræft og pårørende

Dalgaard, KM (2013). Hospitalsmodelprojekt. Evalueringsrapport

Et hovedfund

- redskaber og retningslinjer

- En systematisk tilgang til klinisk praksis øger kvaliteten i den palliative indsats
- Fra en ikke-formaliseret og personafhængig indsats og en KAN-opgave
- Til en formaliseret og struktureret SKAL-opgave

Dalgaard, KM (2013). Hospitalsmodelprojekt. Evalueringsrapport

Et hovedfund - redskaber og retningslinjer

Betydning for sygeplejepersonalet

- **En højnelse af det faglige niveau**
 - Faglig og personlig læring - øget forståelse for patientens perspektiv, redskaber som talerør og øjenåbner for patientens perspektiv
 - Medfører et vist handlepres
 - Minimerer tilfældighed, større helhed, legalisere de svære samtaler
 - Støtte og sikkerhed for mindre erfarne spl.
 - Giver struktur og overblik over en situation og over kaos

Dalgaard, KM (2013). Hospitalsmodelprojekt. Evalueringsrapport

Anvendelse af redskaber og retningslinjer - faldgrube?

- Anvendes ureflekteret som en manual
 - Indsatsen regelbundet uden blik for den individuelle patients unikke behov, ressourcer og problemstillinger.

Norlyk et al. 2013

- Liverpool Care Pathway (LCP) - kritik fra 2013
 - Manglende træning og implementering
 - Anvendes som instruktioner og forskrifter
 - Palliative care → ren teknik uden værdier
 - *”More Care – Less Pathway”*

Wood & Dalgaard under udarbejdelse

Anvendelse af redskaber og retningslinjer

- Karakter af vejledninger og principper
- Anvendes reflekteret, sættes i spil med patientens perspektiv, egne erfaringer, dømmekraft og kritiske sans
- Evalueringsfund fra hospitalsmodelprojekt viser, at redskaber har bidraget til at åbne op for patientens perspektiv og bidraget til personlig og faglig læring
- Kræver (ud)dannelse og implementering

Konklusion

Vigtige pointer om kompetenceudvikling

- Kombinere interne og eksterne læringskontekster
- Kombinere individuel og organisatorisk læring
- Tværfaglig tilgang
- Anvende redskaber og retningslinjer som guidelines
 - kombineret med uddannelse og implementering

Tak for opmærksomheden

dalgaard@sdu.dk